

## B. STRATEGJIA E ZHVILLIMIT TË MBIKËQYRJES BANKARE PËR PERIUDHËN AFATMESME 2009-2014 (REALIZIMI GJATË VITIT 2010)

### 1. MBIKËQYRJA E BAZUAR NË RREZIK DHE STRUKTURA E RE E DEPARTAMENTIT TË MBIKËQYRJES

Në zbatim të strategjisë afatmesme të zhvillimit të mbikëqyrjes bankare, gjatë vitit 2010, struktura e departamentit të mbikëqyrjes iu nënshtrua disa ndryshimeve të rëndësishme të cilat synonin rritjen e eficiencës dhe mbështetjen e zbatimit të mbikëqyrjes së bazuar në rrezik. Kështu, krahas krijimit të dy sektorëve që mbulojnë përkatësisht rrezikun e kredisë dhe rreziqet jokredi, strukturës iu shtua edhe një sektor përgjegjës për zhvillimin e mbikëqyrjes. Profilizimi i strukturave sipas rreziqeve përkatëse ka kontribuar në rritjen e cilësisë së procesit të analizës dhe vlerësimit të rrezikut, ndërkohë ka mundur edhe një këndvështrim në nivel sistemi mbi secilën kategori rreziku. Një risi e rëndësishme ishte gjithashtu krijimi i zyrës së menaxherëve të portofolit, përgjegjëse për mbikëqyrjen në vend dhe për gjithë procesin mbikëqyrës për secilën bankë dhe institucion financiar jobankë të sistemit, të cilin e kryen në bashkëpunim me sektorët e tjerë të departamentit.

### 2. ZHVILLIMI I BURIMEVE NJERËZORE

Ndryshimet në filozofinë mbikëqyrëse janë shoqëruar me zhvillimin e burimeve njerëzore të nevojshme dhe shtimin e numrit të personelit në përputhje me nevojat e skemës së re organizative. Një rëndësi e veçantë i është dhënë trajnimit të tyre për të përmirësuar kapacitetet përkatëse dhe mbështetur procesin e ristrukturimit me njohuritë më të mira në nivel ndërkombëtar në fushën e mbikëqyrjes, të nevojshme si për procesin e zhvillimit të metodologjive të reja, ashtu edhe në zbatimin e praktikave mbikëqyrëse në terma operacionalë.

### 3. ZHVILLIMI I METODOLOGJISË

- a) Procesi i zhvillimit të metodologjisë së mbikëqyrjes ka përfshirë në mënyrë organike një pjesë të rëndësishme të burimeve dhe përpjekjeve të departamentit, duke u materializuar në rishikimin dhe përmirësimin e manualeve dhe procedurave ekzistuese të mbikëqyrjes dhe krijimin

e manualeve të reja të mbikëqyrjes bazuar në rrezik. Një zhvillim themelor në vendosjen e bazave për qasjen e re mbikëqyrëse ishte adoptimi i Politikës së re Operacionale të Mbikëqyrjes Bankare, me vendimin nr.27, datë 14.04.2010 të Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë, ku përcaktohen kriteret e një mbikëqyrjeje të vazhdueshme të orientuar sipas rrezikut.

#### 4. ZHVILLIMI I KUADRIT RREGULLATOR DHE PËRAFRIMI ME DIREKTIVAT E BASHKIMIT EVROPIAN

Kuadri rregullator i është nënshtruar gjithashtu një procesi përsosjeje të mëtejshme mbështetur në standardet më të mira ndërkombëtare. Në këtë kuadër, ka nisur puna për hartimin e rregullores së re të mjaftueshmërisë së kapitalit në përputhje me kërkesat e direktivave të Bashkimit Evropian si domosdoshmëri e dyfishtë për adoptimin e standardeve më të avancuara rregullatore si dhe në kuadrin e përafrimit të legjislacionit dhe bazës rregullatore me Bashkimin Evropian. Ndërkohë, duhen theksuar edhe përpjekjet për shoqërimin e qasjes së re mbikëqyrëse me infrastrukturën e nevojshme rregullatore. Këtu mund të përmendet miratimi i rregullores për administrimin e rrezikut operacional, çka përbën një risi, duke i shtuar një kategori të re rreziku spektrit të rreziqeve të rregulluara nga Banka e Shqipërisë.

#### 5. BASHKËPUNIMI ME AUTORITETE NDËRKOMBËTARE

Duke filluar nga dhjetori i vitit 2010, Banka e Shqipërisë është përfshirë në një projekt binjakëzimi me Bankën e Italisë, financuar nga Komisioni Evropian. Ky projekt përfshin disa departamente të Bankës së Shqipërisë dhe ka shërbyer si një pikëmbështetje e fuqishme edhe për procesin e zbatimit të strategjisë së re të mbikëqyrjes. Aktivitetet kryesore me rëndësi për mbikëqyrjen, të realizuara në kuadrin e këtij procesi përfshijnë:

*Mbikëqyrjen off-site dhe on-site* – Banka e Italisë ka ofruar asistencë për stafin e Bankës së Shqipërisë lidhur me përmirësimin e procesit të vlerësimit të rrezikut. Në këtë kontekst, ndihmesa e dhënë nga pala italiane është materializuar në zhvillimin e mëtejshëm të manualeve ekzistuese dhe procedurave mbikëqyrëse të Bankës së Shqipërisë ose në krijimin e manualeve të reja, në linjë me kërkesat dhe metodologjitë e ofruara nga Komiteti i Bazelit. Ky proces ka mbështetur dhe vijon të mbështesë arritjen e një qasjeje të bazuar në rrezik ndaj mbikëqyrjes, në zbatim të strategjisë afatmesme të BSH. Kjo qasje synon të integrojë mbikëqyrjen mikroprudenciale – të institucioneve në nivel individual dhe makroprudenciale – të sistemit në tërësi, për të siguruar një monitorim më efektiv të rreziqeve në të gjitha nivelet ku këto shfaqen.

*Rregullimin dhe raportimin* – Banka e Italisë gjithashtu ka ofruar asistencën dhe konsulencën e saj lidhur me procesin e adoptimit të Direktivës së Kërkesave për Kapitalin (CRD), si dhe standardet përkatëse të raportimit përfshirë IFRS,

dhe zhvillimin e mëtejshëm të kuadrit rregullator në përputhje me praktikat më të mira ndërkombëtare në këtë fushë.

*Teknologjinë e informacionit* – Qëllimi i këtij aktiviteti është krijimi i një modeli të ri dhe më eficient të dhënash për mbikëqyrjen.